

Participatie bij omgevingsinitiatieven

Resultaten onderzoeken onder inwoners Houten

datum 24 september 2021 ons kenmerk sir/houten/participatie&omgevingsinitiatief
onderwerp Onderzoek participatie bij omgevingsinitiatieven

Aanleiding voor dit onderzoek onder inwoners

Wanneer er ruimtelijke initiatieven genomen worden in Houten is het belangrijk dat omwonenden en andere belanghebbenden hierbij op de goede manier betrokken worden. Zodat zij goed geïnformeerd zijn er beter rekening gehouden kan worden met mogelijke bezwaren en het initiatief.

De gemeente wil deze vorm van participatie beter gaan ondersteunen en daarvoor informatie en tools bieden die het voor initiatiefnemers mogelijk maakt om zelf op een goede manier hier invulling aan te geven.

Online in gesprek

Als onderdeel van dit verbetertraject hebben we verschillende professionele/grote initiatiefnemers gevraagd naar hun beeld bij van deze ondersteuning. Daarnaast vroegen we de inwoners van Houten naar hun mening over dit onderwerp. Hiervoor maakten we gebruik van een online vragenlijst. Van 18 augustus t/m 7 september konden inwoners een korte vragenlijst over dit onderwerp invullen. In deze rapportage vindt u de uitkomsten van deze online peiling.

We gingen in op de volgende onderwerpen

- Verwachtingen over het zelf nemen van een initiatief in de komende periode
- Mening over betrekken van burens/belanghebbenden
- Participatie wanneer u zelf een initiatief neemt
- Participatie wanneer iemand anders een initiatief neemt in uw omgeving
- Gewenste/verwachte ondersteuning van de gemeente hierbij
- Uw advies aan de gemeente

Statistische verantwoording

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de antwoorden

Doel van dit onderzoek was het verkrijgen van een goede indruk wat inwoners vinden van participatie bij omgevingsinitiatieven. Omdat dit een onderwerp is dat voor niet iedereen relevant is, hebben we te maken met een wat lagere respons. In totaal vulden 185 inwoners de vragenlijst. Dit aantal is te laag om representatieve uitspraken te doen voor alle inwoners van Houten. De onderzoeksvragen waren voor inwoners die rondlopen met plannen voor een omgevingsinitiatief relevanter dan voor inwoners die niet van deze plannen hebben. Dit verschil in interesse zien we terug onder de deelnemers. Ruim de helft van de deelnemers geeft aan concrete of mogelijke plannen te hebben voor een omgevingsinitiatief. De uitkomsten van dit onderzoek geven dan ook goed de mening weer van juist deze groep.

Opzet rapportage

We geven een vrij letterlijke weergave van de gevonden antwoorden. Bij enkele vragen boden we een open antwoordmogelijkheid. De open antwoorden hebben we opgenomen in bijlage 1 van de rapportage.

Leeswijzer: Antwoorden weergegeven in vorm van percentages of frequenties

- Wanneer voor de deelnemers de mogelijkheid bestond om bij een vraag meerdere antwoordmogelijkheden aan te geven wordt de uitkomst in de vorm van een frequentieverdeling gegeven.
- Wanneer deelnemers bij een vraag de mogelijkheid hadden één keuze te maken wordt de verdeling van de antwoorden in de vorm van percentages gegeven.
- In bijlage 1 van de rapportage vindt u het overzicht van de gegeven open antwoorden.
- In de rapportage maken we verder gebruik van de kleur groen om te benadrukken wat de meest genoemde antwoorden zijn.

Belangrijkste conclusies:

- Bijna 90% van de deelnemers vindt het belangrijk burens/belanghebbenden te informeren over een initiatief
- Ruim de helft van de deelnemers die dit belangrijk vindt, weet ook hoe ze dit wil doen. De andere helft weet dit niet hoe ze dit moet aanpakken.
- Bijna 50% vindt het informeren en betrekken van burens gemakkelijk. De andere helft weet niet of dit gemakkelijk is, of zegt dat dit moeilijk is.
- Wanneer burens het niet eens zijn met een bouwinitiatief:
 - geeft 58% aan nogmaals in gesprek te gaan en te proberen zo goed mogelijk rekening te houden met bezwaren.
 - 32% dient de aanvraag in bij de gemeente zonder extra in gesprek te gaan.
- Bijna 80% van de deelnemers vindt het belangrijk dat gemeente goede hulp & ondersteuning biedt om deze vorm van participatie te ondersteunen.
- De ondersteuning die ze wensen bestaat daarbij uit: online beschikbare praktische informatie, met daarbij de mogelijkheid persoonlijk contact te kunnen hebben met iemand van de gemeente. Dit laatste met name wanneer er bezwaren en problemen zijn rondom het initiatief.

1) Verwachting over nemen van een omgevingsinitiatief

Denkt u dat u in de komende vier jaar een initiatief gaat nemen waarvoor u toestemming of een Omgevingsvergunning van de gemeente nodig heeft?	
Ja, zeker	21%
Ja, mogelijk	32%
Weet ik nog niet	35%
Nee, zeker niet	12%

2) Omgevingsinitiatief & participatie

Wij vinden het belangrijk dat u buren en andere belanghebbenden goed informeert over het initiatief dat uw heeft. Wat vindt u daarvan?	
Dat goed informeren vind ik ook belangrijk en ik weet ook al hoe ik dat zou aanpakken	45%
Dat goed informeren vind ik ook belangrijk maar ik weet niet hoe ik dat moet aanpakken of wat er van mij verwacht wordt	43%
Dat goed informeren vind ik niet belangrijk	4%
Ik heb daar (nog) geen mening over	8%

Denkt u dat het gemakkelijk is buren en andere omwonenden te informeren over en te betrekken bij een initiatief dat u wilt nemen?	
Dat lijkt me gemakkelijk	48%
Ik weet niet of dat moeilijk of gemakkelijk is	29%
Dat lijkt me moeilijk	19%
Anders, namelijk...	4%

Stel u neemt een initiatief, bijvoorbeeld verbouwen van uw huis. Wat zou u doen om uw burens hierover te informeren?	
Ik start met verbouwen en informeer mijn burens niet vooraf.	3%
Ik vertel mijn burens vooraf mondeling dat ik ga verbouwen.	38%
Ik stuur een brief met de aankondiging van de verbouwing.	6%
Ik organiseer een vergadering voor de burens en vertel ze over de verbouwing.	2%
Ik ga in overleg met de burens en vervolgens houd zoveel mogelijk rekening met hun wensen of bezwaren.	15%
Wat ik doe hangt sterk af van de grootte van de verbouwing.	32%
Ik weet niet hoe ik dit aan zou pakken.	1%
Anders, namelijk...*	3%

8) U wilt uw huis verbouwen. U informeert uw burens en vraagt of zij daarmee kunnen leven. Enkele burens zijn tegen uw initiatief. Wat zou u in deze situatie doen?	
Ik dien mijn aanvraag voor een verbouwing gewoon in bij de gemeente.	32%
Ik ga nogmaals met mijn burens in gesprek en probeer zo goed mogelijk rekening te houden met hun wensen of bezwaren.	58%
Ik zou een onafhankelijk bemiddelaar in willen schakelen en er zo samen met de burens uit proberen te komen.	4%
Anders, namelijk...*	6%

Tussenconclusies:

- Iets meer dan de helft van de deelnemers verwacht zeker of mogelijk een omgevingsinitiatief te nemen in de komende jaren. Dat is meer dan wat verwacht mag worden. Met dit onderzoek hebben we dan ook duidelijk deze groep aangesproken.
- Bijna 90% van de deelnemers vindt het belangrijk burens/belanghebbenden te informeren over een initiatief en ruim de helft daarvan weet ook hoe ze dit wil doen. De andere helft weet dit niet.
- Bijna 50% vindt het informeren en betrekken van burens gemakkelijk. De andere helft weet niet of dit gemakkelijk is, of zegt dat dit moeilijk is.
- We zien dat een grote groep extra inspanning wil leveren om het eens te worden met burens bij een verbouwingsinitiatief. Wanneer burens zeggen het niet eens te zijn zegt:
 - 58% van onze deelnemers nogmaals in gesprek te gaan.
 - 32% dient de aanvraag zonder extra inspanning in bij de gemeente.

3) Initiatieven die u zelf zou kunnen nemen. Hoe zou u participatie aanpakken?

Initiatief 1) U wilt zonnepanelen op uw garage dak en op het dak van uw huis plaatsen.	
Ik vind het niet nodig mijn burens hierover te informeren.	38%
Ik informeer mijn burens mondeling.	44%
Ik stuur een brief met daarin de aankondiging van de verbouwing.	2%
Ik ga persoonlijk in gesprek om mijn plannen toe te lichten en te informeren wat zij hiervan vinden.	5%
Ik ga samen met mijn burens de plannen bespreken en ze kunnen meedenken over de aanbouw. Zo mogelijk pas ik het plan aan.	4%
Anders, namelijk...*	7%

Initiatief 2) U wilt samen met een paar burens een trapveldje realiseren in het openbaar groen bij u in de buurt.	
Ik vind het niet nodig mijn buurt hierover te informeren	3%
Ik informeer mensen in de directe omgeving mondeling	15%
Ik stuur een brief naar mensen in mijn buurt met daarin de aankondiging van onze plannen	19%
Ik ga persoonlijk en uitgebreid in gesprek met burens over mijn initiatief.	12%
Ik ga persoonlijk en uitgebreid in gesprek om onze plannen toe te lichten en te vragen wat zij hiervan vinden	46%
Anders, namelijk...*	5%

Tussenconclusies:

- Bij kleinere initiatieven zoals zonnepanelen plaatsen op een garage dak, geeft al een ruim percentage van 55% van de deelnemers aan, burens hier op de één of andere manier bij te betrekken.
- Bij de ontwikkeling van een trapveldje zien we een percentage 92% van de deelnemers die hierover contact wil zoeken met andere buurtbewoners.
- De bereidheid om burens/belanghebbenden te informeren en te betrekken is daarmee hoog.

4) Initiatieven genomen door anderen in uw omgeving. Wat verwacht u van de participatie

Initiatief 1) Op het grasveld tegenover uw huis worden appartementen gebouwd. Het plan is om 12 appartementen in 3 woonlagen te bouwen.	
Ik hoef hierover door bouwer niet geïnformeerd te worden.	0%
Een informatiebrief van de bouwer is voor mij voldoende.	6%
Een bijeenkomst over de bouw waar ik vragen kan stellen vind ik passend.	21%
Ik verwacht dat ik mee kan denken en dat rekening gehouden wordt met mijn wensen of bezwaren.	71%
Anders namelijk...	2%

Initiatief 2) Uw burens gaan hun huis verbouwen. De uitbouw komt dicht tegen de erfgrans aan. Hierdoor wordt uw uitzicht wat slechter.	
Ik hoef hierover niet door de burens geïnformeerd te worden.	1%
Een mondelinge mededeling van mijn burens is genoeg.	19%
Een brief van de burens met daarin een beschrijving en tekening van het initiatief is voor mij voldoende.	9%
Een uitgebreider persoonlijk gesprek met de burens over hun voornemen stel ik op prijs.	42%
Ik verwacht dat ik mee kan denken en dat er rekening gehouden wordt met mijn wensen of bezwaren.	25%
Anders namelijk...	4%

Initiatief 3) Een ondernemer bij u in de straat wil zijn benedenverdieping verbouwen tot een lunchroom, met een terras.	
Ik hoef van tevoren hierover niet door mijn buurman geïnformeerd te worden.	3%
Een persoonlijke mededeling van mijn buurman is voor mij voldoende.	15%
Een gesprek met mijn buurman over de plaatsing en hoe dakkapel eruit komt te zien stel ik op prijs.	42%
Ik verwacht dat ik mee kan denken en dat de buurman rekening houdt met mijn wensen of bezwaren.	38%
Anders, namelijk...	2%

Tussenconclusies:

- Inwoners verwachten in hoge mate (71%) dat ze bij de ontwikkeling van grotere initiatieven in de eigen leefomgeving mee kunnen denken én dat er rekening gehouden wordt met hun mening en/of bezwaren.
- Bij initiatieven van de burens verwachten de deelnemers dat ze op een goede manier betrokken worden en dat de burens rekening houden met ideeën en mogelijke bezwaren.
- De verwachtingen t.a.v. informeren en betrekken bij een initiatief zijn door de initiatiefnemer zijn hoog.

5) Ondersteuning vanuit de gemeente bij participatie

Vindt u het belangrijk dat de gemeente u helpt bij het goed informeren en betrekken van burens en andere belanghebbenden?	
Heel belangrijk	35%
Belangrijk	43%
Niet belangrijk, niet onbelangrijk	19%
Onbelangrijk	2%
Heel onbelangrijk	1%

Mijn advies voor de gemeente is om te helpen door:(kies maximaal twee mogelijkheden) (kies maximaal 2 mogelijkheden)	Aantal x genoemd
(online) een duidelijk stappenplan te bieden, hoe ik mensen kan informeren en/of betrekken	33
(online) een duidelijk stappenplan te bieden met voorbeelden hoe anderen het hebben aangepakt (bijvoorbeeld in beeld en tekst)	42
zoveel mogelijk praktische middelen te bieden, bijvoorbeeld in de vorm van een voorbeeldbrief om burens te informeren	50
ervoor te zorgen dat er iemand van de gemeente is waar ik persoonlijk contact mee kan hebben voor advies	65
ervoor te zorgen dat wanneer er een probleem ontstaat met omwonenden er een adviseur van de gemeente beschikbaar is voor hulp	79
Anders, namelijk...	10

Tussenconclusies:

- Bijna 80% van de deelnemers vindt het belangrijk dat gemeente goede hulp & ondersteuning biedt om deze vorm van participatie te ondersteunen
- De ondersteuning bestaat daarbij uit online beschikbare praktische informatie, met daarbij de mogelijkheid persoonlijk contact te kunnen hebben met iemand van de gemeente. Dit laatste met name wanneer er bezwaren en problemen zijn rondom het initiatief.

6) Profiel deelnemers

Wat is uw woonsituatie?	
Koopwoning laagbouw (rij, 2-1 kap, vrijstaand)	89%
Koopwoning hoogbouw (flatwoning, appartement)	1%
Huurwoning laagbouw (rij, 2-1 kap, vrijstaand)	6%
Huurwoning hoogbouw (flatwoning, appartement)	4%

U bent:	
Inwoner van Houten	88%
Ondernemer in Houten	1%
Inwoner & ondernemer in Houten	10%
Anders, namelijk:	1%

Tussenconclusies:

- We zien een oververtegenwoordiging van deelnemers met een koopwoning. De echte verdeling tussen koop- en huurwoningen in Houten is 70% koop en 30% huur. Deze oververtegenwoordiging is niet onlogisch omdat we met deze vragenlijst met name inwoners aanspraken met plannen voor ruimtelijke initiatieven. Huurders hebben minder mogelijkheden (ver)bouwinitiatieven te ontwikkelen.

Bijlage 1

Antwoorden gegeven op de open vraag:

Wanneer u nog andere ideeën heeft voor oplossingen, waarmee we u kunnen helpen bij het betrekken en informeren van burens en belanghebbenden, vermeld die dan hieronder:

Biedt de mogelijkheid aan ondernemers om een hoger tarief te betalen, waarmee zij een bepaald participatieproces kunnen inkopen dat door betrokken Houtense participatie-ambtenaren (let op! Geen extern communicatiebureau!) het participatieproces tegen inkooprijns faciliteren. Deze dienst biedt de gemeente aan.

Ook: eis dat elk proces terugkoppelt op wat er met de inspraak is gebeurd en maak deze terugkoppeling MET de input (!) openbaar. "

Meer zichtbaarheid en contact vanuit de gemeente vooral in het oudere gedeelte van houden (hagen, gilde, velde enz) 10 jaar gelden was het hier aan het vergrijzen maar de laatste jaren komen er steeds meer jonge gezinnen. De buurten zijn nog voornamelijk ingesteld op oudere. Denk aan speelveldje voor de kids en veiligheid in verkeer. Momenteel is het een mooie samen zijn van jong en oud maar voor jong is er weinig te beleven of ondernemen in de wijken terwijl er in houten zuid op elke hoek van de straat wel een speelveldje met toestellen staat. Erg jammer! En als er vanuit bewoners initiatief wordt genomen is er geen budget vanuit de gemeente.....

Geef in het stappenplan ook een tijdslijn aan. of stel voor om een whatsapp groep aan te maken voor direct omwonenden zodat de plannen, werkzaamheden maar ook evt. overlast daar gemeld kan worden en er genoeg gelegenheid is voor onderlinge communicatie

De regels om een vergunning aan te vragen duidelijker opstellen en vindbaar maken op de site van de gemeente

Ik vind dat de gemeente beter eens in de spiegel kan kijken waarom er sociale aspecten en woongenot worden afgewezen. Soms zonder reden of de starre negatieve houding.

Überhaupt de mogelijkheden bespreken/tonen van openbaar gebied/verouderen speeltuinen.

Vaak weten mensen de route niet, hoe iets nieuws te realiseren en of deze mogelijkheid er überhaupt is

Ik erger mij in toenemende mate aan de ZZP'ers in de straat die een klussenbedrijf beginnen. Er wordt een grote bus aangeschaft naast hun privéauto, die vaak op de grasvelden of voor mijn deur geparkeerd worden. Daarnaast worden vaak zaag en timmerwerkzaamheden uitgevoerd voor het eigen huis of de oprit, die veel geluidsoverlast en vervuiling veroorzaken. Ik zou graag zien dat de gemeente mij informeert als omwonende als daar een vergunning voor wordt afgegeven.

Eventueel bij verlenen van een vergunning al tips aangeven m.b.t. het inlichten van en rekening houden met de burens.

De nieuwe norm is gewoon je gang gaan. Jammer maar waar.

Richtlijnen welke vorm van communicatie/interactie wenselijk is per situatie

Ik ben van mening dat er moet worden gekeken naar verschillende aanpakken, elke wijk en daarin de burger is andere. Er zal niet "één" de juiste oplossing zijn.

Actiever meedenken en participeren in de veiligheid van speeltoestellen en mee helpen om eventueel nieuwe speeltoestellen de faciliteren.

Ik zou het op prijs stellen als bewoners een aanvraag moeten indienen voor een trampoline; ook in eigen tuin. Onze tuin wordt nu omringd door trampolines en daar had ik graag bezwaar tegen gemaakt.

Misschien moet de burgemeester van Houten zijn ambtenarenapparaat eens net zo rigoureu renoveren als dat hij zijn nieuwe woning heeft gerenoveerd.

Coulant omgaan met verbouwwensen van bewoners en daar vooral te vragen naar schriftelijke reacties van buurtbewoners die direct gevolgen ervaren.

Ik vind dit heel onzinnig! De gemeente moet ideeën realiseren!

Ik denk dat het voor iedere inwoner van gemeente duidelijk moet zijn dat het informeren van omwonenden/ betrokkenen niet betekent dat zij mogen bepalen wat er wel of niet gebeurt. Het moet informeren zijn, en niet toestemming vragen. Gemeente zou dit eventueel aan kunnen geven bij omwonenden wanneer zij achter een plan staan en de initiatiefnemer vraagt om de omwonenden te informeren. Kortom, gemeente zou meer duidelijkheid moeten verschaffen over de status van het informeren of overleggen met omwonenden.

Minder bouwen. Meer groen

Enkele jaren geleden heeft de gemeente groen verkocht aan diverse burenen die het bij hun tuin konden trekken. Ondanks dat wij direct grenzen aan het verkochte groen zijn we daarover niet geïnformeerd, niet door de gemeente en niet door de burenen. Veel vertrouwen heb ik niet in dit initiatief van de gemeente en sta zeker niet te trappelen om soortgelijke trajecten met deze burenen te delen.

Zo'n vijftig jaar geleden werd er door de gemeente van de een op de ander dag verschillende bussen door onze straat geleid i.v.m. verbouwingen op het Rond. Vooraf is daarover geen enkel overleg geweest. Waarom zou de gemeente dat nu wel belangrijk vinden? Ik zie het nog niet."

ik merk uit dit initiatief, dat de Gemeente dit onderwerp belangrijk vindt. Ik vind dit als bewoner een prettige gedachte. Ik vind het belangrijk, dat alleen de echte belanghebbende betrokken worden. Hier moet meer duidelijkheid over komen.

Organiseren van spreekuren waardoor iemand weet waar hij/zij terecht kan en de gemeente weet wat er in de gemeente speelt.

Stuur zelf de brief dat iets gaat gebeuren. Haal het weg bij het initiatief van de burger (omdat velen dit toch niet doen).
